

Accountancy: professie of industrie?

Onder aanvoering van enkele vaste bloggers wordt op Accountant.nl een discussie gevoerd over Maatschappe-

lijk Verantwoorde Accountancy. Uitgangspunt is de veranderingsbereidheid van het accountantsberoep: gevoelig voor maatschappelijke kritiek en meer dan nu het geval is opererend vanuit eigen professionele verantwoordelijkheid. Dit mede naar aanleiding van recente berichten in de pers die schadelijk zijn voor de reputatie van het beroep.

Die discussie roept de vraag op wat de openbare praktijk anno nu eigenlijk is: een professie of een industrie? Als we uitgaan van het midden- en grootbedrijf, beursgenoteerd of niet, dan mogen in een audit team de volgende competenties niet ontbreken: IT-audit, belastingen, pensioenen, waarderingsexpertise, treasury-kennis, sector kennis, forensische kennis, GAAP-kennis, kennis van de corporate governance code en in control statements. Als de te controleren entiteit internationaal actief is zal, afhankelijk van hoe die is georganiseerd, een deel van deze competenties tevens in de desbetreffende landen aanwezig moeten zijn. Nu is het theoretisch mogelijk om deze competenties van buitenaf in te huren, maar dat leidt tot forse additionele complicaties op het gebied van onafhankelijkheid, code of ethics, kennis van controleaanpak, kwaliteit etc. Gebruikelijk, en ook verwacht door de te controleren entiteit, is dat al deze specialisaties in huis aanwezig zijn om de externe accountant te ondersteunen.

De traditionele accountant die dit allemaal zelf kan bestaat niet (meer) en de vraag is of dit erg is. Juist in lastige situaties, waarbij je als accountant het gevoel hebt dat je onder druk wordt gezet, is het belangrijk terug te kunnen vallen op collega partners en specialisten die ter beschikking staan als tegenwicht tegen het geweld dat de te controleren entiteit in de strijd werpt.

Uit het voorgaande meent u wellicht te mogen concluderen dat ik vind dat accountancy een industrie is geworden, vanwege de voordelen van omvang: omvang die de mogelijkheid geeft om te investeren in bovengenoemde specialismen en innovatiekracht en de afhankelijkheid van (grote) cliënten vermindert. Niets is minder waar. Naar mijn mening is accountancy een professie waarbij uiteindelijk de externe accountant als professional, alles afgewogen hebbend en na goed overleg binnen het audit team en met collega's, bureau vaktechniek etc, het oordeel velt welke verklaring wordt afgegeven.

Daarbij speelt de kantoorleiding een cruciale rol, door de juiste *tone at the top* dagelijks in woord en daad uit te stralen. Door te staan voor de kernwaarden van het kantoor en de professie, door te streven naar de hoogste kwaliteit en degenen die niet aan die kwaliteitsnormen voldoen te corrigeren en zo nodig uit de organisatie te verwijderen. Door professionals een veilige omgeving te bieden waarin ze kunnen leren en zich professioneel ontwikkelen, door audit teams met raad en daad terzijde te staan maar vaktechnische verantwoordelijkheid te laten rusten waar die hoort, bij de professional, en door de reputatie van het kantoor rücksichtslos te beschermen.

Korte termijn winstoptimalisatie past absoluut niet in een dergelijk businessmodel. Wat daar wel in past is het streven naar duurzame ontwikkeling op basis van kwaliteit, onder meer tot uiting komend in de bij het kantoor werkzame professionals.

Het bovenstaande komt wellicht enigszins idealistisch over, maar dat is het niet. Want het kantoor dat dit het beste in de praktijk weet te brengen en zich het meest bewust is van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid is de winnaar van morgen. Degenen die dit niet begrijpen zijn de verliezers van vandaag.

RUUD DEKKERS

voorzitter

Accountant.nl

Voor eerdere columns en reacties zie Accountant.nl.